

Emma Kari vihr ym.

Kirjallinen kysymys Finnfundin pääoman nostamisesta 100 miljoonaan euroon

Eduskunnan puhemiehelle

Suomi on sitoutunut YK:ssa ja Eurooppa-neuvostossa tehtyjen päätösten myötä nostamaan kehitysyhteistyömäärärahansa 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta vuoteen 2015 mennessä.

Hallitus on kuitenkin ilmoittanut leikkaavansa kehitysyhteistyöstä vuosittain 200 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi varsinaisen lahjaluotoisen kehitysyhteistyön määrärahoista siirretään 100 miljoonaa euroa kehitysrahoitusyhtiö Finnfundin pääomaan ja 40 miljoonaa euroa toistaiseksi määrittelemättömiin yksityistä sektoria tukeviin lainainstrumentteihin. Finnfundin pääomitus ylittää yhtiön oman pyynnön 60 miljoonalla eurolla ja on korotuksena kokonaisuudessaan 900 prosentin suuruinen. Finnfund on 11.2.2015 päivätyssä päätäjille ja ministeriöille suunnatussa kirjeessään pyytänyt 40 miljoonan euron pääomakorotusta. Suomalaisten kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhön kaavaillut 49 miljoonan euron (43 prosenttia) leikkaukset voitaisiin peruuttaa ja silti antaa Finnfundille yli 11 miljoonaa euroa enemmän kuin mitä se on pyytänyt.

Hallitusohjelmassa Finnfundin pääomitusta perustellaan sillä, että se olisi finanssimarkkinasijoitus, jota ei laskettaisi menoksi kansantalouden tilinpidossa ja että se ei näin ollen lisäisi talouden alijäämää. Hallitus ei voi kuitenkaan ohjailla kansantalouden tilinpitoa poliittisesti, vaan tilastoinnista vastaa itsenäisesti Tilastokeskus. Riippumattomuus ja itsenäisyys ovat keskeisiä tilastointitoimeja ohjaavia normeja, joiden asema korostuu erityisesti julkisen alijäämän ja velan tilastoinnissa. Jotta Tilastokeskus voisi kirjata Finnfundin pääomituksen finanssimarkkinasijoitukseksi, sen tulisi olla markkinaehtoinen sijoitus, jossa on mukana myös yksityisiä osakkeenomistajia ja/tai jossa voidaan osoittaa sijoituskohteen tuottaneen viimeisten vuosien aikana voittoa ja/tai josta valtion voidaan olettaa saavan sijoitukselleen kohtuullista tuottoa.

Veroparatiisitalouden vuoksi kehitysmaista karkaa vuosittain moninkertaisesti kehitysapua vastaava määrä varoja. Hallituksen veropoliittisen linjauksen mukaan Suomi toimii edelleen aktiivisesti kansainvälisen veronkierron estämiseksi. Finnfundin rahastot sijaitsevat merkittävässä määrin veroparatiiseissa, kuten Caymansaarilla ja Mauritiuksella. Finnfundille annettu valtion omistajaohjaus ei ole onnistunut kitkemään veroparatiiseja yhtiön toiminnasta, ja nyt kun pääomaa suunnitellaan lisäävän näin valtavasti, on vaarana, että rahaa joudutaan hallinnollisista syistä ohjaamaan entistä enemmän veroparatiiseissa sijaitseviin rahastoihin. Finnfundin rahastosijoittaminen ei ole läpinäkyvää, sillä se ei kerro vuosikertomuksessaan rahastojensa rekisteröintipaikkaa tai päämajan sijaintia. Verovastuullisuuden puutteiden lisäksi Finnfundin hankkeiden ihmis-

Kirjallinen kysymys KK 155/2015 vp

oikeusvaikutuksista ei ole saatavilla laadullista analyysia, eikä yhtiöltä vaadita samantasoista yksityiskohtaista raportointia kuin esimerkiksi kansalaisjärjestöiltä.

Ongelmista huolimatta Finnfundilla on ansaittu paikka kehitystoimijoiden joukossa. On kuitenkin hyvin vaikeaa nähdä, miksi Finnfundin toimintaa kannattaisi kasvattaa äkillisesti näin paljon samalla, kun esimerkiksi kansalaisjärjestöjen hankkeet ajetaan hallitsemattomasti alas leikkamalla rahoituksesta 43 prosenttia ilman siirtymäaikoja.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten aiotaan varmistaa, että Finnfund raportoi kehitysyhteistyömäärärahojen käytöstä, mukaan lukien rahastosijoituksista veroparatiiseihin, ja työnsä tuloksista samalla tarkkuudella kuin muutkin kehitysyhteistyötoimijat ja

mihin perustuu hallituksen oletus siitä, että Finnfundin rahoitus ei lisää valtiontalouden alijäämää?

Helsingissä 11.9.2015

Emma Kari vihr
Jani Toivola vihr